

O ostrém meči a spáse až do končin země

Text: Iz 49,1-6

j+s 26. 10. 2014

čtení: Mt 15,21-28

písně: 616 *Svítá 56* 474 648 493,1.5

Vcírkvi už jsme dávno zvyklí, ale nově přichozím a lidem zvenčí to musí připadat hodně zvláštní: že si v neděli přivstaneme, jdeme do kostela, farář tam otevře bibli, přečte pár řádků starých víc než dva tisíce let a pak o nich máme přemýšlet. Dnes o komsí, kdo o sobě tvrdí, že ho Bůh povolal do služby, vyslal ho do světa a nezapomene na něj. Dobrá, ale proč bychom to měli číst, copak s tím máme něco společného?

Klíč k odpovědi nejspíš najdeme ve způsobu, kterým čteme bibli. Určitě v ní nehledáme životopis jakéhosi vyslance (proč taky?); a když už na taková slova narazíme, slyšíme z nich především zjištění, že život člověka může mít poslání a že se to poslání i stává jeho smyslem. Má to svá úskalí, má to své naděje – a o tom právě je ten staříčkový text, který jakýsi dávný spisovatel pojal jako zprávu o sobě. Chvíli se jí věnujme a připusťme, že má namířeno i na naši adresu. Zkuste si ji přivlastnit a pak s ní naložte podle svého uvážení; proto přečte čteme bibli.

Hospodin mě povolal, hlásí prorok. Být to dnes, možná by spíš řekl něco jako: “Došlo mně, jak bych chtěl žít,” ale nečekejte, že začne vyjmenovávat, čeho by chtěl dosáhnout, co získat a co mezi lidmi znamenat, protože – on to bere překvapivě odjinud: “To, kvůli čemu jsem na světě, to tu bylo ještě dřív, než jsem se vůbec stačil vyloupnout v těle své matky.” To, že se spojí nějaké buňky a kouká z toho nový život, to my lidi hodnotíváme všelijak, s radostí či zděšeně, ale vida, on je ten nový život propojen s posláním a smyslem od samotného Pána Boha.

“Budeš v mých službách,” řekl Hospodin. Ale nebyla to žádná dohoda o provedení práce: embryo toho moc dohodnout a podepsat neumí. Prostě to tak je, budu v Božích službách. Embryo ještě neví, že lepšího šéfa si nemohlo přát. Upřímně řečeno, ona to neví ani spousta dospělých a některým jedincům to nedocvakne nikdy, ale to na věci mnoho nemění: lepšího šéfa nenajdete.

Tedy zadání té služby není zrovna jednoduché: budeš šíp, který trefí do černého, a tvá ústa nechť mluví pravdivě a k věci. Jako ostrý meč, řekl doslova. Což znamená, že si nemám nechat pro sebe, jak se Bůh slitoval nad lidmi a naprogramoval jim do života spásu. Někdy na to lidi neslyší, protože jsou uzavření do smutku, sebelítosti či samolibosti a zauzlování do nešťastných událostí, vztahů a vzpomínek – tak proto ten ostrý meč (na ty uzly) a proto ten přesný šíp (trefit se tou zprávou člověku do duše tak, aby to dokázal přijmout). To když se povede, to se pak v člověčí duši a životě dostane ke slovu Hospodinova sláva.

Když s takovým Božím pokladem vyrazíte mezi lidi, nejspíš brzy zjistíte, že jim docela jdete na nervy. Stalo se. Tak jsem to Hospodinovi řekl: “Docela mě to zmáhá: stojí mě to spoustu sil a času, a nic z toho, takže končím.” (Něco podobného řekl v bibli Hospodinu kdekdo.)

Jenže: To, kvůli čemu jsem na světě, to tu bylo dřív, než jsem se stihl nechat počít, takže moje úvaha, že to čekalo na mě, abych to předělal, asi Hospodina nepřesvědčí. A taky že ne. Ukryl mě ve stínu, když to se mnou vypadalo nejhůř. To znáte, však se to v kostelech připomíná: že je vám Hospodin stínem po pravici, když vás málem dorazí úpal nebo když jednáte jak náměsíční. Zkrátka: Měl jsem toho úkolu i lidí plné zuby, jenže Hospodin mou rezignaci nepřijal. Slitoval se nad námi lidmi a naprogramoval nám do života místo trápení spásu a na to já nemám co rezignovat a tajit to druhým (ačkoli jim jdu na nervy a oni mně taky, ale uznávám, že to je vlastně trochu vedlejší).

Tak jsem mu aspoň řekl, že nelituju toho, že jsem se dřel, ale toho, že výsledky, které by za něco stály, nejsou nikde vidět, takže to s tou jeho slávou v mé práci moc slavně nedopadlo a ani nedopadne. Ale on mě ujistil, že můj výdělek je u něj, totiž u Boha, nikoli v těch výsledcích a dřině, a že on, totiž Hospodin, je moje záštita. Což je dost podstatná informace, tak si ji od té doby často opakuju: že můj výdělek je u Boha, nikoli ve výsledcích mého úsilí. A zrovna tak je i mé právo u něj a ne v tom, co kde vysoudím. A hlavně: Bůh je má záštita – což těm, kdo ho neuznávají, moc neřekne, ale to na věci nic nemění: lepší záštitu prostě neseženete (ať to víte, nebo ne).

Služebník Boží, to jsem tedy od prenatálních, embryonálních začátků. Ale tím to nekončí, člověk se přece vyvíjí a s ním roste i jeho úkol. “Dal jsem tě za světlo národům, abys byl má spása až na kraj světa,” řekl Bůh.

Upřímně řečeno: První půlka – to s tou záštitou – znělo líp, proveditelněji (nechat se chránit, to bych snad zvládl), ale být někomu světlem a spásou? Já? Jak to mám udělat? Když jsem o tom přemýšlel, došlo mně, že “být Boží spásou” asi znamená, že mám zprávu o Boží spáse popadnout a donést ji všem, kdo se namanou, třeba na kraj světa.

Ale rozumějte: nemám k nim jít s informací, že je Bůh veliký a mocný nebo s něčím podobným, co nikoho nebaví, můj úkol je těžší: vybavil mě ostrým mečem k rozetnutí uzlů lidského neštěstí, smutku, velikášství, ješitnosti, pýchy, beznaděje, bídy... Na to nestačí jen tak něco říct a jít si po svých, člověk se do toho musí osobně namočit: stojí to dost úsilí a nervů vás i ty druhé a výsledků se hned tak nedočkáte – no ještěže máme výdělek u Boha a ne ve výsledcích a že je naše záštita Bůh a ne jenom lidská přízeň nebo vlastní uspokojení z úspěchu (ovšem to obojí taky není k zahození).

Takový služebník Boží nevystačí jen s poučeními typu “to bys měl” nebo “to bys neměl” nebo jen s utěšováním. Trefit šípem do černého a rozetnout ty uzly, co člověka svazují, znamená objevovat nové a nové dveře, které jsou teprve před námi, a za nimi něco, co ani netušíme; víc než oko smí spatřit a než srdce dovede toužit, víc připravil Bůh... Ještě se člověk ani zdaleka nevyzná v tom, v čem žije, a už vás Boží slovo zve dál; vaše výpočty a zkušenosti už jsou třeba u konce, u hodně černého konce, a do toho přijde pozvání k něčemu lepšímu a netušenému ještě zas o kousek dál – Boží šíp se do toho černa trefí a posvítí na cestu...

Tak proto mě možná Hospodin pověřil, abych se lidem stal světlem a spásou; nestačí mu, abych o světle a o Boží spáse jen tlachal nebo poučoval. A nemám si moc vybírat, komu ano, komu ne: prý všem a třeba až na kraj světa.

Od narození do smrti v Božích službách. O lidech sotva narozených soudíme, že jsou na to moc malí, o seniorech, že jsou na to moc staří, a o těch mezi tím, že jsou na to moc v pubertě nebo moc zaneprázdnění.

Něco na tom je, leč Bůh se na mé kvality a připravenost neptá: prostě budu v jeho službách. A kdyby jen od narození do smrti – dokonce už před narozením a taky po smrti! Čímž je jaksi dáno, že smysl a záměr té služby nemusím vynalézat, jen je mám vynalézavě naplnit. A Bohu že touhle mou službou vzejde sláva.

Mimochodem: všimli jste si, jak to Bůh s tou svojí slávou pojal? Kdo chce ukázat svou velikost a nedostižnost, obvykle to udělá tak, že se srovnává s někým malým, nevýznamným, trapným. Tak tohle Bůh vůbec dělat nepotřebuje. “V tobě se oslavím,” řekl – v tobě, nikoli “na tvůj úkor” nebo “na tvůj účet”. Rázem je člověk převelice důležitý: nesete Boží slávu, nesete ji všem, domů a do daleka, a bez vás to nejde.

“Oslavujte, nebesa, raduj se, země, zpívejte, hory: Bůh se nad námi slitoval!” Lidi vám na to asi řeknou, že možná bývalo, teď však že už žádná naděje snad ani není; tak jim vyřidte, že i kdyby některá maminka zapomněla na milované dítě (což bych se divil), Bohu se to s námi nestane.

Čímž je ten prastarý úryvek z bible prozatím u konce. Zprvu vypadal jako soukromý cizí příběh, ale není: mnohem víc je to příběh lidského povolání od Pána Boha: jak před narozením a po smrti a hlavně v čase mezi tím reprezentovat Boží naději a spásu všem těm, kdo to potřebují.

Nosič Boží spásy je nezvyklé povolání a člověk si brzy uvědomí, že na to nemá (nehodící se škrtněte, tak já se škrám, Bože, nehodím se ti). Jenže my se nemáme stát spasiteli, nýbrž spásou: jiného spasitele než Krista nabídnout neumím a ani nechci. Stát se spásou – tomu rozumím tak, že budeme součástí toho děje, kdy k nějakému člověku (i našim příčiněním) dorazí spasitelova nabídka a stane se pro něj skutečností.

Dočetli jsme, příběh končí. Mluvil i na vaši adresu, necháte-li si to líbit (včetně lidské spoluodpovědnosti za to, že není na tomto světě místo, kam by se s námi Bůh nevydal, a není a nebude taková tma, aby tam jeho světlo neproniklo a neozářilo nám další cestu). Na chvíli si ten dávný vzkaz o ceně a poslání lidského života přivlastněte a pak s ním naložte podle svého. A kdyby i vám otevřel dveře ke světlu a naději, tím líp.